

Vejledning i udtagning af skælprøve

Skæl hos laksefisk kan give spændende oplysninger om fiskenes; genetik, vækst, biologi, alder og antal gange fisken har gydt.

Udtagning af skæl

10-15 skæl fjernes fra fisken ved at skrabe **med** skælretningen med spidsen af en ikke alt for spids kniv (fx en urtekniv). Tryk og træk spidsen let mod fisken i korte bevægelser i retning mod halen indtil skællene løsner sig.

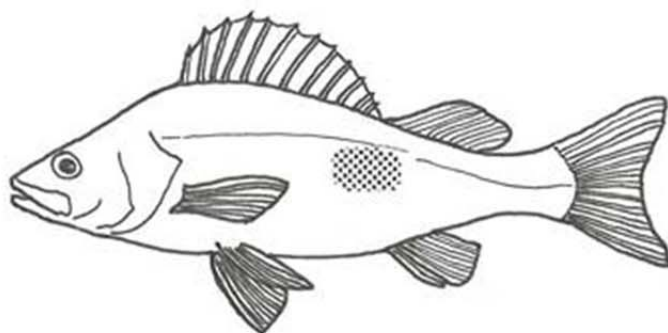
Det skader ikke fisken, at der et enkelt sted tages en skælprøve, men pas på fisken ikke er for længe ude af vandet eller bliver skadet på andre områder af kroppen ved udtørring etc.

Undgå at tage skælprøver i den varmeste tid om sommeren, hvor fisken nemt kan få infektion i sår og tåler håndtering dårligt. Det kan være vanskeligt at tage skælprøver af hanfisk i gydedragt hos især laks og havørred.

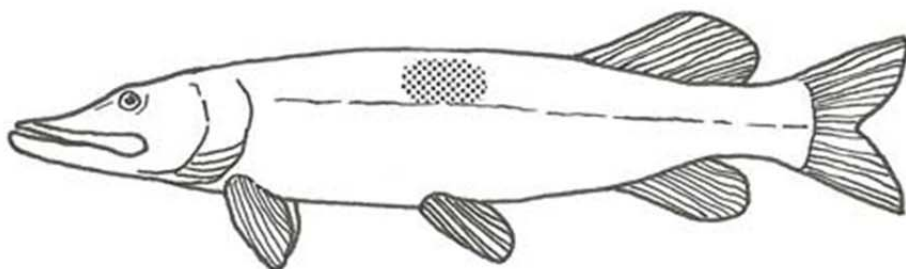
Hvor skal skællene tages fra?

Skælprøver udtages altid ca. midt på fisken i længderetningen. Afhængig af hvilken art der er tale om, tages skælprøven over eller under sidelinjen, se de skraverede områder på tegningen nedenfor.

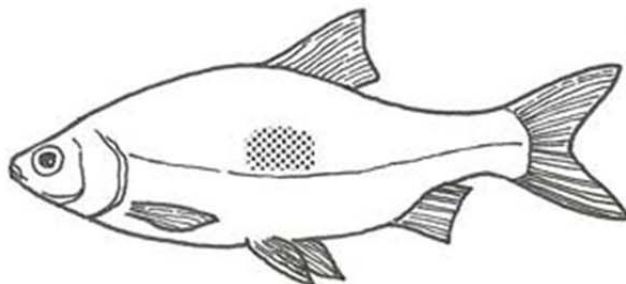
Aborre

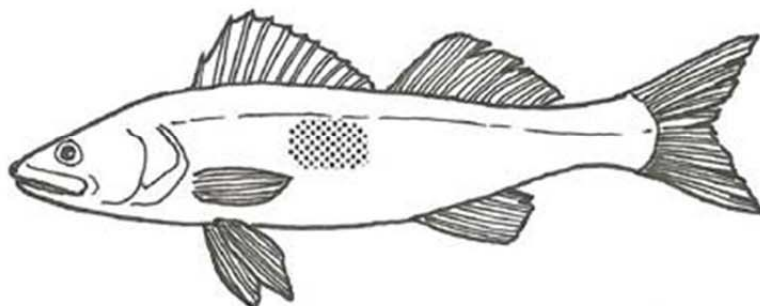
Gedde

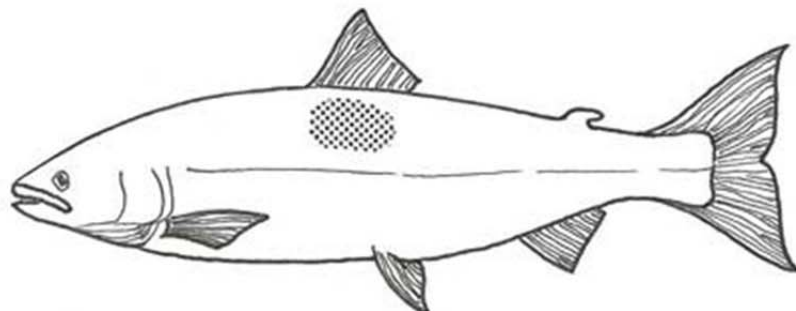
Karpefisk

Sandart

Laksefisk

Hvordan gemmes skællene?

Skællene samles og lægges i en papirskælpose/kuvert. Det er ikke nødvendigt, at rense dem for slim eller lignende, men pas på der ikke kommer skæl fra andre fisk i posen. Skælposerne skal tørres grundigt efter hjemkomst – fx på en radiator. Gemmes de fugtige (fx i en plasticpose), rådner de.

Hvilke data skal noteres?

På skælposen skrives (med blyant):

- Art
- Sted
- Dato
- Længde
- Evt. vægt
- Evt. fangstmetode
- Fiskerens navn

[Download vejledning om udtagning af skæl fra fisk](#)

Af [Søren Berg](#) og [Lene Jacobsen](#), DTU Aqua. Institut for Akvatiske Ressourcer

Læs mere om hvordan man brug fiskeskæl i forskning:

[Analyser af DNA fra gamle skæl, giver information om laksestammer](#)

[Skån fiskens slim og skæl når du genudsætter fisk](#)

[Manual til alders aflæsninger af skæl](#)